

2 Docenter samt kræve Ekstrahonorar til 3—4 ikke fast ansatte Lærere, hvilke Krav det dog muligvis vilde blive nødvendigt at ændre noget, naar Planen for det store Kursus underkastes en Detailbehandling, idet forskellige i Kommissionsflertalsforslaget fremsatte Tanker formentlig bør optages ved denne Behandling, og at endelig Besvarelsen af Tilsynsmændenes Forespørgsel ikke maatte opfattes saaledes, at Raadet har fraveget sit i Bilag A. angivne Standpunkt.

Tilsynsmændene sluttede sig, som det vil ses af deres hofølgende Erklæring (Bilag B.), der er tiltraadt af alle 6 Tilsynsmænd, nærmest til Undervisningsraadets Mindretalsforslag, dog saaledes, at Ordningen sker forsøgsvis i 8—10 Aar, og at den ikke medfører fast Ansættelse af Lærer- og Assistentpersonale, samt at de nuværende Fortsættelseskursus bortfalder. Endvidere udtalte Tilsynsmændene, at Gennemførelsen af deres Forslag ikke vilde medføre Udgifter, som i nogen Maade kunde virke afskrækkende.

Jeg skal i den Anledning oplyse, at de Udgifter, som denne Ordning vil paaføre Højskolen, antagelig vil beløbe sig til ca. 25 000 Kr. aarlig, nemlig til forøget Lærer- og Assistentpersonale, 17 000 Kr., og til Leje af Bygninger, Vedligeholdelser, forøget Budtjeneste, Renholdelse m. m., 8 000 Kr., hvortil maaske det første Aar vil komme en Sum til Indretning af den lejede Bygning til Undervisningsbrug og Anskaffelse af Inventar.

Idet jeg tilstiller Ministeriet disse Erklæringer og Oplysninger, skal jeg ikke undlade at udtale, at der, siden jeg i sin Tid gav Kommissionsflertalsforslaget min Tilslutning, er opstaaet nogen Tvivl hos mig om, at der ved Gennemførelsen af dette Forslag vil faas en Undervisning, som svarer til Formaalet, og Grunden hertil er, at Forhandlingerne i Undervisningsraadets har foranlediget dette til den forannævnte Udtalelse (se Bilag A.), at „Raadet ikke kan tilbageholde nogen Frygt for, at de Krav, som efter Kommissionsflertalsforslaget stilles til de studerendes Evne til Stofoptagelse, er for store i Forhold til den begrænsede Tid, der er til Raadighed“, hvilket med andre Ord vil sige, at der maa ske Indskrænkning i den Stofmængde, som det var planlagt at meddele i forskellige Fag, og da dette netop er den samme Hovedanke, som er rejst mod det nuværende Kursus, idet de studerende siges at blive overlæssede, vil den Stofmængde, som nu bydes i $1\frac{2}{3}$ Aar, neppe blive forøget i det Omfang, som Kommissionsflertallet har tænkt sig, derved at Studietiden forlænges til $2\frac{2}{3}$ Aar, idet Studietidens Forlængelse formentlig væsentlig vil medgaa til at skaffe de studerende fornøden Tid til Tilegnelse af det Kundskabsstof, som nu meddeles i $1\frac{2}{3}$ Aar.

Som Følge heraf er der for mig noget tiltalende ved Undervisningsraadets Mindretals og Tilsynsmændenes Forslag om et Kursus paa $3\frac{1}{2}$ Aar, som virkelig giver Rum for Stofudvidelse.

Hertil kommer, at jeg — vistnok i Overensstemmelse med en Del af Undervisningsraadets Medlemmer — stedse har været og endnu er betænkelig ved at opgive det nuværende Kursus, der, selv om det maa erkendes at trænge til en Del Ændringer og Beskæringer, har virket godt og været stærkt besøgt gennem mere end et halvt Aarhundrede, saa længe man ikke har Erfaring for, hvorledes et nyt Kursus paa $2\frac{2}{3}$ Aar vil virke, og hvorledes det vil blive besøgt, i hvilken Henseende Mindretallets og Tilsynsmændenes Forslag ogsaa frembyder en Fordel ved at bevare det nuværende Kursus (maaske i lidt ændret Form) ved Siden af et større, som oprettes forsøgsvis, indtil det har vist sig, om det er levedygtigt, og saaledes, at man tillige vil faa Erfaring om, hvorledes dette ny Kursus indvirker paa Besøget paa det lille.

I Overensstemmelse med det anførte skal jeg sluttelig udtale, at da Tilsynsmændenes Forslag har den Fordel, at det ved at gaa forsøgsvis til Værks ikke foregriber noget, hverken med Hensyn til Ansættelse af Lærerkrafter eller til Byggeforetagender, vil jeg kunne give det min Tilslutning, idet jeg dog tilføjer, at jeg ikke er blind for, at det store Kursus neppe, saa længe det har den forsøgsvisse Karakter, vil virke saa fyldestgørende, som naar det gaar ind i faste Rammer.

F. FRIIS.

H. V. Nyholm.

Til Landbrugsministeriet.